

Sejmik VI kadencji wybrał Przewodniczącego i Członków Zarządu Województwa strona 2 Marszałek Andrzej Bętkowski: Najważniejsze filary - gospodarka, rodzina i bezpieczeństwo strona 3 Przez kilkanaście dni byliśmy stolicą niepodległego państwa! Świętokrzyskie ścieżki do wolności strona 9

Pierwsze obrady Sejmiku VI kadencji

Radni wybrali przewodniczącego oraz wiceprzewodniczących, a także Zarząd Województwa Świętokrzyskiego

Filharmonia Świętokrzyska gościła radnych VI kadencji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego podczasich pierwszych obrad. Ślubowanie złożyło wszystkich 30 radnych, a przewodniczącym Sejmiku wybrany został Andrzej Pruś. Marszałkiem województwa wybrano Andrzeja Bętkowskiego, a wicemarszałkiem Renatę Janik.

Obrady otworzył tradycyjnie najstarszy radny nowego Sejmiku, Mieczysław Sas

- Gratuluję Państwu zaufania, jakim mieszkańcy województwa obdarzyli nas jako radnych VI kadencji Sejmiku Województwa - mówił **Mieczy**sław Sas, witając radnych i gości przybyłych na pierwszą Sesję Sejmiku nowej kadencji

Następnie głos zabrał Jan Klocek, Komisarz Wyborczy w Kielcach. - Gratuluję radnym wybranym do Sejmiku naszego województwa i wyrażam przekonanie, że państwo nominowani przez różne komitety, będą pracować dla dobra województwa, udowadniając, że zasługują na ten mandat - mówił Jan Klo-

Przedstawione zostały wyniki wyborów z dnia 21 października 2018 roku. W wyniku głosowania poszczególne komitety uzyskały następującą liczbę mandatów w 30-osobowym Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego:

Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość - 16

Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe - 9

Koalicyjny Komitet Wyborczy Platforma. Nowoczesna Koalicja Obywatel-

Koalicyjny Komitet Wyborczy SLD Lewica Razem - 1

Komitet Wyborczy Wyborców Projekt Świętokrzyskie Bogdana Wenty - 1

Radni złożyli następnie ślubowanie. Sekretarzami obrad zostali Grzegorz Banaś i Arkadiusz Bak. Porządek obrad Sesii został rozszerzony o wybór marszałka województwa świętokrzyskiego oraz członków zarzadu woiewództwa. Pierwszym punktem obrad było jednak wybranie przewodniczacego Seimiku Woiewództwa. Został nim, wybrany po głosowaniu tajnym, Andrzej Pruś, który uzyskał 17 z 29 ważnie oddanych głosów. Andrzej Pruś urodził się 20 marca 1967 roku w Iłży. Mieszka w Starachowicach. Studiował na Wydziale Zarządzania i Administracji Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Pracuje jako doradca wojewody świętokrzyskiego. Jest sekretarzem świętokrzyskiego Prawa i Sprawiedliwości i radnym sejmiku województwa świętokrzyskiego. Przez większość minionej kadencji pełnił w nim funkcję wiceprzewodniczącego. W wyborach 21 października ponownie został radnym sejmiku zdobywając 8 955 głosów w okręgu obejmującym powiaty pół-

- Dziękuję tym wszystkim mieszkańcom województwa świętokrzyskiego, dzięki którym jesteśmy tu dziś jako radni. Dziękujemy im za to, że są pełni troski o Ziemię Świętokrzyską i od-

Wicemarszałek województwa Renata Janik i marszałek Andrzej Bętkowski.

Andrzej Pruś został Przewodniczącym Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Nowy Zarząd Województwa Świętokrzyskiego.

Wiceprzewodniczący: Henryk Milcarz, Marek Strzała i Mieczysław Gębski.

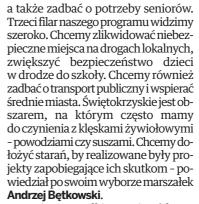

Obrady Sejmiku otworzył tradycyjnie najstarszy radny, Mieczysław Sas.

sów. Na kandydaturę dotychczasowego marszałka, Adama Jarubasa, głosowało 13 radnych.

- Mieszkańcy powierzyli nam władzę i teraz ciąży na nas ogromna odpowiedzialność. Jesteśmy zobowiązani do ciężkiej pracy dla Świętokrzyskiego. Nie zmarnujemy żadnego dnia z najbliższych pięciu lat obecnej kadencji. Nasze działania zamierzamy oprzeć na 3 filarach - gospodarka, rodzina i bezpieczeństwo. Priorytetem będzie szybkie wydawanie środków unijnych, które muszą zasilać świętokrzyską gospodarkę. Chcemy uprościć procedury i wprowadzić zmiany w wydatkowaniu środków unijnych. Przed nami również nowe wyzwanie w postaci nowej perspektywy unijnej po 2020 roku. Nie zapomnimy o najważniejszych inwestycjach drogowych. Wspierać chcemy też rodziny. Chcemy zwiększyć liczbę miejsc w żłobkach i przedszkolach,

Wicemarszałkiem województwa została Renata Janik. Na członków Zarządu Województwa Sejmik wskazał Marka Bogusławskiego, Marka Jońcę oraz Mariusza Goska.

Sylwetki radnych VI kadencji

Kolejna sesja Sejmiku zaplanowana jest w piątek, 30 listopada.

Andrzej Bętkowski

Urodził się 28 grudnia 1951r. w Skarżysku-Kamiennej. Ukończył studia na Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie z tytułem zawodowym magistra wychowania fizycznego, podyplomowe studia w Instytucie Nauk Prawnych PAN w Warszawie (prawno-samorządowe) oraz na AWF w Poznaniu organizację i zarządzanie sportem. Prowadził również własną działalność gospodarczą. W latach 1999-2002 zajmował stanowisko starosty powiatu skarżyskiego, 2002-2006 był radnym powiatu skarżyskiego, zaś w latach 2006-2007 radnym Sejmiku Województwa Świętokrzy skiego. Był posłem na Sejm VI i VII kadencji, od 2015r. pełnił funkcję wicewojewody świętokrzyskiego.

Andrzej Pruś, nowy przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzy-Wiceprzewodniczącymi Sejmiku zostali Mieczysław Gębski, Marek Strzała i Henryk Milcarz. W głosowaniu tajnym radni Sej-

miku zdecydowali, iż marszałkiem wo-

jewództwa świętokrzyskiego będzie

Andrzej Bętkowski, który uzyskał 17 gło-

dali swój głos w wyborach. Dziękuję

za zaufanie i jako przewodniczący Sej-

miku deklaruję, że chcę być przewodni-

czącym wszystkich radnych, którzy tu

zasiadaja. Będę dokładał wszelkich sta-

rań, by Sejmik sprawnie funkcjonował.

Proszę abyśmy, przy wszystkich różni-

cach, starali się iść razem w jedną stronę.

Liczę na to, że przykładem poprzedniej

kadencji, wspieranie dobrych rozwią-

zań będzie troską wszystkich radnych.

Jeszcze raz dziękuję i obiecuję ciężką

pracę - mówił tuż po swoim wyborze

Gospodarka, rodzina i bezpieczeństwo - to i Członkowie Zarządu Województwa priorytety

- Zapewnienie silnej gospodarki regionu to jedno z najważniejszych zadań dla Zarządu Województwa Świętokrzyskiego w nadchodzącej kadencji - mówi Andrzej Bętkowski, nowy marszałek województwa świętokrzy-

- Panie Marszałku, jakie obszary będą priorytetowe dla Pana w ciągu najbliższych pięciu lat?

- Działania nowego Zarządu Województwa Świętokrzyskiego w tej kadencji zamierzamy oprzeć na trzech filarach. To gospodarka, rodzina i bezpieczeństwo. Wiadomo że rozwój gospodarczy w dużej mierze opiera się dziś na skutecznym wykorzystywaniu funduszy unijnych. Przyspieszenie wydatkowania tych środków będzie dla nas priorytetem w najbliższych latach. Regionalny Program Operacyjny wymaga zatem szybkiej modyfikacji. Nie będziemy oczywiście zmieniać tego, co wymagałoby długich negocjacji z Komisją Europejską, ale na pewno uprościmy procedury i wprowadzimy zmiany w zarządzaniu Programem. Gospodarka to również otwarcie komunikacyjne regionu. Dlatego położymy szczególny nacisk na realizację pilnych inwestycji drogowych, w szczególności obwodnic miast.

- Jakie są największe wyzwania w obszarze świętokrzyskiej gospodarki na najbliższe lata?

Nowa perspektywa finansowa, po roku 2020, wymaga już teraz przygotowania skutecznej strategii negocjacyjnej, ale przede wszystkim nowej wizji regionu. W najbliższym roku trzeba przyspieszyć prace nad nową strategią rozwoju. Najważniejsze jest tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego. Przemysł metalurgiczny, maszynowy, budownictwo, ale również przemysł obronny i sektor energetyczny - powinny być motorami rozwoju świetokrzyskiej gospodarki. Gospodarczy rozwój regionu nie jest możliwy bez kompleksowego wsparcia dla rozwoju przedsiębiorczości i wdrażania innowacji. Dziś w strukturach samorządu działa kilka niezależnych od siebie instytucji: Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Świętokrzyski Fundusz Pożyczkowy, Świętokrzyski Fundusz Poręczeniowy, Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne. Te instytucje powinny skoordynować swoje działania, by wzmocnić realne wsparcie dla przedsiębiorców i inwestorów. W tym celu planujemy powołać Świętokrzyski Fundusz Rozwoju. W zgodzie z założeniami rządowych planów postaramy się przygotować dla Świętokrzyskiego "Pa-

Marszałek województwa świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski

kiet dla średnich miast". Takie miasta jak Końskie, Staszów, Busko-Zdrój, Jędrzejów, Sandomierz, Skarżysko-Kamienna, Starachowice i Ostrowiec Świętokrzyski potrzebują szczególnego wsparcia, by zmniejszyć ryzyko osłabienia ich znaczenia społeczno-gospodarczego. Naszym dużym problemem jest również zbyt mało innowacji. Instytucją, która da ogromny impuls rozwojowy w tym zakresie jest budowa w Kielcach kampusu laboratoryjnego Głównego Urzedu Miar. Powstanie nowoczesnych laboratoriów badawczych oraz partnerstwo świętokrzyskich firm na rzecz współpracy z najlepszymi ekspertami stworzą szanse na szybki rozwój gospodarczy województwa.

-Dwa pozostałe filary, o których Pan wspomniał, to rodzina i bezpieczeń-

- Równie ważne jak gospodarka jest dla nas wsparcie rodziny. Jeśli chcemy zatrzymać młodych ludzi w naszym regionie, jeśli chcemy, aby tutaj zakładali swoje rodziny, pracowali, to musimy zapewnić opiekę dla najmłodszych. Konieczna jest większa koordynacja między działaniami rządowymi a wsparciem, jakie przewidziane jest w Regionalnym Programie Operacyjnym na tworzenie żłobków i przedszkoli. Istotnym obszarem będzie też opieka nad seniorami, wspieranie działań poszerzających świętokrzyską ofertę wypoczynku, leczenia i turystyki dla osób starszych z kraju i zagranicy. Trzeci filar, na którym opieramy nasze plany w tej kadencji, to szeroko pojęte bezpieczeństwo. Między innymi opracujemy i wdrożymy regionalny program likwidacji miejsc niebezpiecznych na drogach. Będziemy dokładać starań, by przy współpracy wszystkich gmin i powiatów zidentyfikować takie miejsca i tam realizować inwestycje.

Zaufanie, jakim obdarzyli nas mieszkańcy regionu, zobowiązuje do ciężkiej pracy dla Świętokrzyskiego. Zdajemy sobie sprawę, że mieszkańcy oczekują zdecydowanych i skutecznych działań. Jestem przekonany, że nowy Zarząd będzie dobrze kierował województwem.

Na inauguracyjnej sesji Sejmiku VI kadencji, która odbyła sie 22 listopada w Filharmonii Świętokrzyskiej wybrane zostały nowe władze województwa świętokrzyskiego. Wicemarszałkiem województwa Sejmik wybrał Renatę Janik, zaś członkami Zarządu Województwa: Marka Bogusławskiego, Mariusza Goska i Marka Jońcę - radnych Sejmiku.

Renata Janik, Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego, radna Sejmiku

Kandydowała z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Absolwentka Akademii Ekonomicznej w Krakowie (zarządzanie i marketing) oraz podyplomowych studiów z zakresu administrowania funduszami unijnymi w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Od prawie 15 lat związana z samorządem. Od maja 2004r. do czerwca 2007r. kierowała Referatem Organizacyjnym i Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Zagnańsku. Od lipca 2007r. do stycznia 2009r. pracowała w Świętokrzyskim Biurze Rozwoju Regionalnego jako kierownik Zespołu Informacji, Promocji i Pomocy Technicznej. Od stycznia 2009r. do sierpnia 2017r. pracowała w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Świętokrzyskiego pełniąc funkcję dyrektora Departamentu Organizacyjno-Administracyjnego. W wyborach samorządowych w 2010 uzyskała mandat radnej powiatu kieleckiego i objęła stanowisko wiceprzewodniczącej rady. W latach 2013-2015 była posłem na Sejm RP. Od sierpnia 2017r. pełni funkcję doradcy Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jarosława Gowina. W 2018 roku uzyskała mandat radnej sejmiku świętokrzyskiego z listy PiS.

Marek Bogusławski, Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, radny Sejmiku

Kandydował z Okręgu Wyborczego numer 4 obejmującego powiaty: włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski. buski i kazimierski.

Był radnym III i IV kadencji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Urodził się 25 kwietnia 1958 r. w Katowicach. Absolwent Akademii Medycznej w Warszawie na wydziale lekarskim. Od ponad 30 lat jest lekarzem rodzinnym i pediatrą. Od 1985 roku pracuje w Szpitalu Rejonowym w Jędrzejowie. Obecnie prowadzi własną przychodnię - Jędrzejowskie

Centrum Medyczne w Jedrzejowie. Zasiada w Radzie Społecznej Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach.

Mariusz Gosek, Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, radny Seimiku

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 2 obejmującego powiaty: stara chowicki, skarżyski i konecki.

Urodził się w 1982 roku. Absolwent Akademii Świętokrzyskiej. W latach 2005 - 2006 bliski współpracownik wicepremiera Przemysława Gosiewskiego. Od 2006 do 2007 roku pełnił funkcję inspektora w gabinecie Wojewody Świętokrzyskiego Grzegorza Banasia. W latach 2007 -2009 pełnił obowiązki specjalisty do spraw kontroli w Kieleckiej Kopalni Surowców Mineralnych. Od 2009 do 2014 asystent akredytowany w Parlamencie Europejskim Brukseli, współpracownik eurodeputowanego Włosowicza. Obecnie jest dyrektorem kieleckiego biura posła Zbigniewa Ziobro oraz senatora Jacka Włosowicza. Pełni funkcję Sekretarza Generalnego partii Solidarna Pol-

Marek Jońca, Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, radny Sejmiku

Kandydował z Okręgu Wvborczego nr 1 obejmującego powiaty: ostrowiecki. opatowski. sandomierski i staszowski.

Urodził się w 1950 roku. Absolwent Akademii Rolniczej w Lublinie, ukończył także studia podyplomowe w zakresie administracji samorządowej w Wyższej Szkole Administracji Publicznej w Kielcach. W latach 1976-2006 pracował w Kopalni Siarki Tarnobrzeg. Od 1990 do 2000 roku był radnym Rady Miasta i Gminy Koprzywnica, w drugiej kadencji przewodniczącym. W latach 2006 - 2018 Burmistrz Koprzywnicy. Wspólnie z żoną prowadzi gospodarstwo rolne. Mieszka w Zbigniewicach Kolonii w gminie Koprzywnica, powiat sandoPIĄTEK, 30 LISTOPADA 2018

NASZ REGION

Radni Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

Do Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego wybrano 30 radnych. Poszczególne komitety uzyskały następującą liczbę mandatów: Prawo i Sprawiedliwość – 16, Polskie Stronnictwo Ludowe – 9, Platforma. Nowoczesna Koalicja Obywatelska – 3, SLD Lewica Razem – 1, Projekt Świętokrzyskie Bogdana Wenty – 1. Obecna kadencja samorządu województwa bedzie trwała 5 lat.

Andrzej Pruś

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 2 obejmującego powiaty konecki, skarżyski, starachowicki.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego obecnej kadencji.

Był radnym Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego V kadencji, w latach 2014 - 2018 wiceprzewodniczący Sejmiku. Urodził się 20 marca 1967 roku w Iłży. Mieszka w Starachowicach. Studiował na Wydziale Zarządzania i Administracji Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Sekretarz świętokrzyskiej organizacji Prawa i Sprawiedliwości.

Mieczysław Gębski

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego obecnej kadencji.

Był radnym III, IV i V kadencji Sejmiku. Urodził się 24 marca 1960 roku w Zagnańsku. Z wykształcenia technik-mechanik, rolnik. W kadencji 2010-2014 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego.

Henryk Milcarz

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego obecnej kadencji.

Był radnym V kadencji Sejmiku. Urodził się 21 lipca 1950 roku w Zagnańsku. Ukończył studia Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. W latach 1978-1983 był pracownikiem w Zakładzie Urządzeń Chemicznych i Armatury Przemysłowej "Chemar" w Kiel-cach, później do 1992 kierował Spółdzielnią Kółek Rolniczych w Samsonowie, następnie do 2003 był wiceprezesem Wodociągów Kieleckich, a w 2003 objął stanowisko prezesa. Jest prezesem Zarządu Ochotniczej Straży Pożarnej w Zagnańsku oraz Klubu Sportowego "Lubrzanka" w Kajetanowie. Był posłem na Sejm V i VI kadencji.

Marek Strzała

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 1 obejmującego powiaty ostrowiecki, opatowski, sandomierski i staszowski.

Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego obecnej kadencji.

Był radnym V kadencji Sejmiku. Urodził się 1 kwietnia 1965 roku. Wykształcenie wyższe techniczne – studiował w Akademii Górniczo-Hutnicza w Krakowie. Mieszka w Staszowie. Jest przedsiębiorcą i działaczem Staszowskiej Izby Gospodarczej. Współwłaściciel restauracji "Winnica" w Połańcu oraz Zajazdu "Gościniec" w Strużkach.

Grzegorz Banaś

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Urodził się 10 grudnia 1960 w Kielcach. Ukończył studia na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki Politechniki Świętokrzyskiej. Od 1979 do 2000 był zatrudniony jako specjalista elektronik w Fabryce Samochodów Specjalizowanych "SHL" S.A. w Kielcach. Następnie do 2005 pracował na takim samym stanowisku

w spółce akcyjnej "TEMA" Polska. W latach 1998-2002 i 2002-2006 zasiadał w kieleckiej Radzie Miasta. Od 2006 do 2007 piastował stanowisko Wojewody Świętokrzyskiego. W wyborach parlamentarnych w 2007 został wybrany na senatora RP VII kadencji. Obecnie jest prezesem prywatnej spółki.

Arkadiusz Bąk

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 1 obejmującego powiaty: ostrowiecki, opatowski, sandomierski i staszowski.

Urodził się w Ostrowcu Świętokrzyskim. Był radnym i przewodniczącym Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego V kadencji. Odbył studia na Wydziale Elektroniki Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. Wykształcenie uzupełnił na Politechnice Warszawskiej oraz w Wyższej Szkole Ekonomii i Prawa im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach. Podjął pracę jako oficer Wojska Polskiego na stanowisku dowódcy plutonu dowodzenia, następnie był głównym specjalistą ds. teleinformatyki. 1 sierpnia 2014 roku został powołany na podsekretarza stanu w Ministerstwie Gospodarki. Piastował to stanowisko do listopada 2015 roku.

Agata Binkowska

Kandydowała z Okręgu Wyborczego nr 2 obejmującego powiaty: starachowicki, skarżyski i konecki.

Absolwentka Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Radomiu w specjalności inżynieria środowiska. Przez 13 lat pełniła funkcję naczelnika Wydziału Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Leśnictwa w Starostwie Powiatowym w Końskich. W wyborach w 2010 roku uzyskała mandat radnej Rady Gminy w Radoszycach, a następnie objęła funkcję Przewodniczącej Rady. Od 2014 do 2018 roku była członkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

Agnieszka Buras

Kandydowała z Okręgu Wyborczego nr 2 obejmującego powiaty: skarżyski, konecki i starachowicki.

Była radną IV kadencji Sejmiku, była Członkiem Komisji Rewizyjnej, Komisji Samorządu Terytorialnego i Komisji Budżetu i Finansów. Jest kierownikiem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Starachowicach.

Grzegorz Gałuszka

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Radny Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego IV i V kadencji. Doktor nauk medycznych, dyrektor Uzdrowiskowego Szpitala Kompleksowej Rehabilitacji "Krystyna" w Busku-Zdroju. Jest dziekanem Wydziału Nauk Medycznych w Wyższej Szkole Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach oraz członkiem Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego.

Maciej Gawin

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 4 obejmującego powiaty: włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski, buski i kazimierski.

Urodził się 24 lutego 1965 roku w Chmielniku. Ukończył studia politologiczne w Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Absolwent Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego (studia podyplomowe na kierunku zarządzanie w oświacie). W latach 2007-2008 pracował w Powiato-

wym Centrum Pomocy Rodzinie w Busku-Zdroju, w latach 2008-2015 w Zespole Obsługi Przedszkoli i Szkół, a od 2015 do 2017 roku w Buskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Busku-Zdroju. Od 2017 roku jest wicedyrektorem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Kielcach. Jest jednym z liderów Stowarzyszenia Busko Busko.

Sławomir Gierada

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski). Urodził się 31 lipca 1970 roku w Kielcach. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Adwokat, specjalizuje się w prawie gospodarczym i handlowym, cywilnym oraz karnym. Członek Okręgowej Izby Adwokackiej w Kielcach.

Adam Jarubas

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 4 obejmującego powiaty: włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski, buski i kazimierski.

Radny Sejmiku III, IV i V kadencji. Od 2006 do 2012 roku pełnił funkcję Marszałka Województwa Świętokrzyskiego. Doktor nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Ukończył studia wyższe humanistyczne - historia na Akademii Świętokrzyskiej oraz studia podyplomowe "Zarządzanie w warunkach Unii Europejskiej" w Wyższej Szkole Ekonomii i Administracji w Kielcach oraz "Zarządzanie administracją i rozwojem lokalnym" w Wyższej Szkole Handlowej. Prezes Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Stronnictwa Ludowego, wiceprezes PSL. W latach 2002 - 2004 wicedyrektor Oddziału Regionalnego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a w latach 2004 -2006 wicedyrektor Powiatowego Centrum Usług Medycznych w KielPIĄTEK, 30 LISTOPADA 2018 NASZ REGION

Artur Konarski

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 4 obejmującego powiaty: włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski, buski i kazimierski.

Urodził się 26 października 1970 roku w Jędrzejowie. Wykształcenie średnie rolnicze. Od 1990 roku prowadzi gospodarstwo rolne. Był rad-Rady Powiatu Włoszczowskiego, członkiem Zarządu Powiatu oraz radnym Rady Gminy Moskorzew. Członek Izby Rolniczej, a także Społecznej Rady KOWR i Społecznej Rady Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego Modliszewicach. Mieszka w Jadwigowie gdzie jest prezesem Ochotniczej Straży Pożarnej.

Janusz Koza

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Radny III, IV i V kadencji Sejmiku. Urodził się 4 stycznia 1962 r. w Kielcach. Ukończył w 1990 studia w Instytucie Historii Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach. W latach 1991-1997 sprawował mandat posła Ii II kadencji. W latach 1998-2002 był dyrektorem generalnym Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Od 2004 do 2018 roku piastował stanowisko Sekretarza Miasta Kielce.

Paweł Krakowiak

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 1 obejmującego powiaty: ostrowiecki, opatowski, sandomierski i staszowski. Urodził się 24 maja 1974 roku w Opocznie. Wykształcenie wyższe techniczne. Pracuje w Zarządzie Dróg Powiatowych w Staszowie na stanowisku Głównego Specjalisty ds. Zamówień Publicznych i inżynierii ruchu. Jest Namiestnikiem Bractwa Rycerskiego Zamku Szydłów, a także prezesem Stowarzyszenia Rekonstrukcji Historycznych "AVITO VIVIT HONORE"

w Staszowie. Od 2015 roku jest również wiceprezesem MKS Olimpia Pogoń Staszów, a od czerwca 2018 roku społecznie pełni funkcję dyrektora Akademii Piłkarskiej Olimpia Pogoń Staszów.

Jan Maćkowiak

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 2 obejmującego powiaty konecki, skarżyski i starachowicki.

Był radnym V kadencji Sejmiku. Urodził się 11 lipca 1959 r. w Skarżysku - Kamiennej. Studiował Administrację Publiczną na Uniwersytecie Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie. Pracował w Spółdzielni Mieszkaniowej w Skarżysku - Kamiennej, w PPHU Wtórpol ZPChr w Skarżysku na stanowisku dyrektora d/s komunikacji zewnętrznej oraz w Miejskiej Komunikacji Samochodowej Sp. z o. o. na stanowisku zastępcy dyrektora. Pełnił funkcje radnego, przewodniczącego Rady Miasta, zastępcy prezydenta miasta, radnego Powiatu Skarżyskiego. W latach 2010-2014 był członkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, zaś w latach 2014-2018 Wicemarszałkiem Województwa Świętokrzyskiego.

Danuta Papaj

Kandydowała z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Urodziła się w Sandomierzu. Absolwentka Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Przedsiębiorca, doradca podatkowy, od 1992 roku właścicielka Biura Rachunkowego Inter-Kodex w Kielcach. W latach 2014 - 2018 dyrektor biura europosła Bogdana Wenty, wiceprezes Stowarzyszenia Projekt Świętokrzyskie.

Mieczysław Sas

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 4 obejmującego powiaty:

włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski, buski i kazimierski.

Był radnym IV i V kadencji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Urodził się 21 października 1942r. Wykształcenie zawodowe - mechaniczne. Prezes Zarządu Zakładu Metalowo-Kotlarskiego SAS spółka z o.o. Wiceprezes Izby Rzemieślniczej w Kielcach, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Busku-Zdroju, Wiceprezes Izby Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach. Był radnym trzech kadencji w buskim samorządzie. Filantrop i społecznik.

Andrzej Swajda

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 1 obejmującego powiaty ostrowiecki, opatowski, sandomierski i staszowski.

Był radnym Sejmiku V kadencji. Wykształcenie wyższe pedagogiczne, ukończone studia podyplomowe na kierunkach: informatyka, zarządzanie oświatą, samorząd i administracja. Był dyrektorem Zespołu Szkół im. Oddziału Partyzanckiego "Jędrusie" w Sulisławicach, zastępcą wójta gminy Łoniów oraz radnym powiatu sandomierskiego IV kadencji. Piastował funkcję Sekretarza Gminy Łoniów. Jest członkiem Zarządu OSP w Sulisławicach.

Grigor Szaginian

Radny III, IV i V kadencji Sejmiku. Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 1 obejmującego powiaty: sandomierski, opatowski, ostrowiecki i staszowski

Urodził się 25 maja 1958 roku w Dniepropietrowsku. Do Polski przyjechał z Armenii w 1991 roku. Z wykształcenia jest lekarzem psychiatrą, ukończył Instytut Medyczny w Erewaniu. W Ostrowcu Świętokrzyskim prowadzi prywatny gabinet lekarski.

Elżbieta Śreniawska

Kandydowała z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Wykształcenie wyższe ekonomiczne, ukończyła AE w Katowicach, a także studia doktoranckie na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego. Pracowała wiele lat jako dyrektor ekonomiczny

w spółkach z udziałem Skarbu Państwa. Była dyrektorem ekonomicznym w ZOZ w Kielcach i dyrektorem kieleckiego ZUS. Obecnie prezes Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji w Kielcach, członek rady nadzorczej Izby Gospodarczej Komunikacji Miejskiej.

Jolanta Tyjas

Kandydowała z Okręgu Wyborczego nr 4 obejmującego powiaty: włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski, buski i kazimierski.

Ukończyła Akademię Wychowania Fizycznego w Krakowie, WSP w Kielcach (na kierunku geografia), a także studia podyplomowe na SGH w Warszawie (lider zarządzania). W 2007 roku objęła funkcję Dyrektora Powiatowego Centrum Kulturalno-Rekreacyjnego Włoszczowie. Wiele lat pracowała na stanowisku nauczyciela wychowania fizycznego. Jest prezesem Zarzadu Stowarzyszeniu "Włoszczowa na Obcasach". Działa również w Wojewódzkim Zrzeszeniu Ludowych Zespołów Sportowych w Kielcach, w Związku Nauczycielstwa Polskiego oddział Włoszczowa, jest członkiem zarządu KS Hetman Włoszczowa.

Leszek Wawrzyła

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 4 obejmującego powiaty: włoszczowski, jędrzejowski, pińczowski, buski i kazimierski.

Był radnym V kadencji Sejmiku. Urodził się 21 stycznia 1979r. Mieszka w Sieńsku, w gminie Słupia. Ma wykształcenie wyższe muzyczne. Jest absolwentem Diecezjalnego Studium Organistowskiego w Kielcach. Nauczyciel muzyki i organista. Był radnym powiatu jędrzejowskiego. Prowadzi gospodarstwo rolne ukierunkowane na uprawę zbóż.

Waldemar Wrona

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 2 obejmującego powiaty konecki, skarżyski, starachowicki.

Był radnym V kadencji Sejmiku. Urodził się 29 grudnia 1966 roku w Tarnowie. Jest absolwentem Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Łodzi. Jest dyrektorem SPZOZ w Smykowie. W latach 2002-2007 był radnym powiatu koneckiego oraz członkiem Zarządu Powiatu Koneckiego, w latach 2007-2011 posłem na Sejm RP.

Magdalena Zieleń

Kandydowała z Okręgu Wyborczego nr 1 obejmującego powiaty: ostrowiecki, opatowski, sandomierski i staszowski.

Urodziła się 12 listopada 1971 roku w Ostrowcu Świętokrzyskim. Jest absolwentką Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Ukończyła studia podyplomowe w zakresie rachunkowości i finansów, organizacji pomocy społecznej oraz gerontologii społecznej. W latach 2007-2014 pracowała jako księgowa w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim, od 2015 do 2018 roku była Skarbnikiem Powiatu Ostrowieckiego.

Piotr Żoładek

Kandydował z Okręgu Wyborczego nr 3 obejmującego miasto Kielce i powiat kielecki (ziemski).

Był radnym IV i V kadencji Sejmiku, od 2010 do 2018 roku pełnił funkcję członka Zarządu Województwa. Jest absolwentem Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach, gdzie ukończył studia politologiczne. Prowadził prywatną działalność gospodarczą, pracował w firmie Euro-Time na stanowisku wiceprezesa. W latach 2008-2010 pełnił funkcję Wicewojewody Świętokrzyskiego.

Oprac, Robert Siwiec

Działalność Sejmiku V kadencji

49 sesji, ponad 700 uchwał, 300 posiedzeń komisji i blisko 800 ich opinii - to V kadencja Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w liczbach. A to nie onesą najważniejsze, a dobro mieszkańców regionu, o które dbali radni minionej kadencji.

Sesje

W V kadencji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego odbyło się 49 sesji, w tym 3 wyjazdowe w Regionalnym Centrum Naukowo - Technologicznym w Podzamczu Chęcińskim.

Kilka sesji Sejmiku zawierało elementy uroczyste związane z jubileuszem 50 - lecia Politechniki Świętokrzyskiej, jubileuszem 25 - lecia samorządu terytorialnego, prezentacją działań w obszarze turystyki w regionie świętokrzyskim oraz jubileuszem 20 - lecia Województwa Świętokrzyskiego.

W V kadencji Sejmik podjął ok. 700 uchwał, które dotyczyły m.in. następujących obszarów: działalności polityki regionalnej, funduszy strukturalnych (15), mienia, geodezji, planowania przestrzennego (31), budżetu województwa i finansów (193), realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy (5), polityki społecznej i zdrowotnej (104), edukacji, kultury i sportu (52), rozwoju obszarów wiejskich, ochrony środowiska (139), infrastruktury (24), kontroli Komisji Rewizyjnej (32) i pozostałych spraw związanych z organizacją i działalnością Sejmiku (84).

Do najważniejszych dla województwa dokumentów o charakterze programowym i planistycznym uchwalonych przez Sejmik V kadencji należą Program rozwoju bazy sportowej na 2015, 2016, 2017 rok i lata następne, Program ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2015 - 2020 z perspektywą do 2025 roku, Program Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi na 2015, 2016, 2017 i 2018 rok, Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014 - 2020, Program Rozwoju Ekonomii Społecznej w województwie świętokrzyskim do 2020 r.. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 i Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocv w Rodzinie na lata 2017-2022. Ra-Oddziaływań Program Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2017-2022 oraz Ramowy Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022.

Należy zwrócić uwagę także na przyjęte przez Sejmik zasady i tryb przyznawania oraz pozbawiania stypendiów sportowych oraz nagród za szczególne osiągnięcia sportowe reprezentantom Województwa Świętokrzyskiego i regulaminy przyznawania stypendiów dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, liceów ogólnokształcących oraz szkół zawodowych w województwie świętokrzyskim.

Sejmik podejmował również uchwały wynikające z realizacji ustawowych obowiązków i wychodził naprze-

W V kadencji Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego odbyło się 49 sesji.

ciwinicjatywom zgłaszanym przez jednostki samorządu lokalnego (gminy, powiaty) i wojewódzkie jednostki organizacyjne. Sejmik corocznie dokonywał oceny sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego oraz ustalał kryteria podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych. W dziedzinie ochrony zabytków radni określali zasady udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, a następnie dokonywał podziału dotacji dla beneficjentów. Wykonując zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Sejmik dokonywał podziału środków na dofinansowanie robót budowlanych w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, zadania zlecane fundaciom i organizaciom pozarzadowym.

W okresie kadencji 2014 - 2018 Radni Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego zgłosili na sesjach Sejmiku oraz w okresie międzysesyjnym łącznie 156 interpelacji i zapytań. Problematyka złożonych interpelacji i zapytań dotyczyła infrastruktury drogowej, bezpieczeństwa i przewozów osób, ochrony zdrowia, rolnictwa i ochrony środowiska, kultury, turystyki, promocji oraz melioracji i urządzeń wodnych.

Organami właściwymi do rozpatrzenia interpelacji i zapytań były przede wszystkim Marszałek Województwa Świętokrzyskiego oraz Zarząd Województwa.

Zgłoszone interpelacje i zapytania dotyczyły głównie dziedzin mających istotne znaczenie dla społeczności województwa, jak między innymi: poprawy stanu dróg wojewódzkich, funkcjonowania wojewódzkich jednostek administracyjnych, rozwoju rolnictwa

oraz finansowania zadań inwestycyjnych ze środków unijnych.

Komisie

W V kadencji Sejmiku województwa funkcjonowało 8 komisji - Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą; Komisja Budżetu i Finansów; Komisja Edukacji, Kultury i Sportu; Komisja Zdrowia, Polityki Społecznej i Spraw Rodziny; Komisja Rolnictwa, Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska; Komisja Samorządu Terytorialnego; Komisja Rewizyjna i Komisja Statutowa.

Łącznie spotykały się one na posiedzeniach ponad 300 razy, przyjmując blisko 800 opinii dotyczących uchwał Sejmiku Województwa. Nie brakowało posiedzeń wyjazdowych.

Dla młodzieży

Ważnym momentem V kadencji było również powołanie Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Sejmik Województwa Świętokrzyskiego uchwała z dnia 19 marca 2018 r. poparł koncepcję powołania regionalnego gremium młodzieżowego o charakterze konsultacyjno-doradczvm. Powstaniu Młodzieżowego Sejmiku przyświecała idea popularyzacii działań Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, zaangażowania młodych w działania samorządu regionalnego, podniesienia świadomości społecznej w zakresie polskiej samorządności, wymiany doświadczeń oraz pozyskania jak największej ilości opinii i sugestii młodych ludzi.

Kapituła Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego, na posiedzeniu 11 maja 2018 r. podjęła uchwałę w sprawie wyboru radnych do Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. W trakcie uroczystej gali z okazji Jubileuszu 20-lecia Województwa Świętokrzyskiego, nastąpiła inauguracja Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego. Przyg. Kancelaria Sejmiku

Województwa Świętokrzyskiego

Dobro procentuje - wolontariusze z Urzędu Marszałkowskiego

Koncert charytatywny, promocjaidei przekazywania 1% podatku i Przestrzeni Otwartej Rodzicom, akcja krwiodawstwa oraz udział w zbiórkach książek i zabawek dla potrzebujących dzieci-to niektóre inicjatywy, w które włączyli się w tym roku wolontariusze Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach.

W styczniu członkowie wolontariatu i pracownicy urzędu zaprezentowali się na scenie Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach, w ramach drugiego koncertu charytatywnego "Marszałkowskie Kolędowanie - Nie ma zimy w nas!". W ten sposób urzędnicy pomogli niepełnosprawnej Oliwi Nowek, urodzonej w 23. tygodniu ciąży oraz kilku świetlicom środowiskowym, przekazując plastikowe nakrętki oraz artykuły papiernicze i zabawki.

Za sprawą akcji 1% #COŚDOBREGO na stronie Urzędu Marszałkowskiego powstała zakładka informująca o tym dlaczego warto w taki sposób wesprzeć działalność społeczną oraz jak przekazać jeden procent. Znalazł się tam również wykaz świętokrzyskich organizacji pożytku publicznego oraz tych, które zgłosiły się z prośbą o wsparcie do urzędu. Zudziałem wolontariuszy opracowano film, promujący ideę przekazywania 1% podatku organizacjom pożytku publicznego, różnego rodzaju stowarzyszeniom i fundacjom, które zajmują się działalnością społeczną. Powstały także ulotki oraz plakaty informacyjne.

By pokazać jak celebrować drobne uczynki na co dzień, wolontariusze dołączyli do inicjatywy "Good Deeds Day Polska", której celem jest zachęcanie do małych gestów dobroci. Dzień dobrych uczynków po raz pierwszy odbył się w Kielcach 15 kwietnia. Z tej okazji wolontariusze spędzili czas z podopiecznymi Domu Pomocy Społecznej im. F. Malskiej w Kielcach, pomagali w pracach porządkowych w schronisku dla zwierząt w Dyminach oraz rozdawali sadzonki drzew w kieleckim parku miejskim.

W Dniu Matki w Urzędzie Marszałkowskim otwarto pokój dla mam z dziećmi w ramach projektu społecznego Przestrzeń Otwarta Rodzicom. To miejsce dające możliwość nakarmienia, czy przewinięcia malucha w komforto-

wych warunkach, przy okazji załatwiania spraw urzędowych. W pokoju znajdują się zabawki oraz półka bookcrossingowa z literaturą dla dzieci. Pomysłodawcą tworzenia w Kielcach takich miejsc jest Stowarzyszenie Edukacji Pozaformalnej KALEJDOSKOP. Wolontariusze włączyli się w organizację i promocję tej przestrzeni. Pokój nr 8 dostępny jest w godzinach pracy urzędu od poniedziałku do piątku. Z myślą o dzieciach, w czerwcu odbyła się akcja "Samorządowcy Dzieciom". Wolontariusze i pracownicy Urzędu Marszałkowskiego już po raz 11. oddali krew dla chorych dzieci przebywających w świętokrzyskich szpitalach. Cenny dar przekazało 37 osób.

Połowa roku okazała się przełomowym czasem dla wolontariuszki Anny Pałys, która wyjechała na roczną misję do Boliwii, jako opiekun w Domu Dziecka w Tupizie. Wyjazd był możliwy dzięki współpracy z Salezjańskim Wolontariatem Misyjnym "Młodzi Światu".

Wolontariusze przyłączyli się do jubileuszowej akcji "Uwalniamy książki na 20-lecie województwa świętokrzyskiego" promując czytelnictwo w przestrzeni miejskiej. Pomogli także w zbiórce książek, które wypełnią półkę bookcrossingową podczas festynu z okazji Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelektualną w Kielcach. W Urzędzie Marszałkowskim odbyły się także dwie zbiórki na rzecz dzieci - organizowane przez Centrum z Niestachowa oraz kielecki oddział Fundacji Mam Marzenie. Zebrane zabawki, gry i książki trafiły do podopiecznych Powiatowego Zespołu Placówek Dziecku i Rodzinie w Nagłowicach, Rodzinnego Domu Dziecka w Daleszycach oraz pacjentów oddziału onkologicznego w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach.

Jak co roku przed świętami Bożego Narodzenia Urząd Marszałkowski angażuje się w pomoc potrzebującym w ramach ogólnopolskiej akcji "Szlachetna Paczka". Tym razem wsparcie otrzyma samotna, starsza mieszkanka powiatu koneckiego, która utrzymuje się z emerytury rolniczej po zmarłym mężu. Pieniądze na ten cel wolontariusze zbiorą na poczatku grudnia.

M.W.

Wolontariusze i pracownicy Urzędu Marszałkowskiego już po raz 11. oddali krew dla chorych dzieci przebywających w świętokrzyskich szpitalach.

Ojczyzna - owoc miłości pokoleń

-Polska powstała z niewoli dlatego, że ma naród wierzący, kochający i pełen nadziei-mówił ordynariusz diecezji kieleckiej, ksiądz biskup Jan Piotrowski, który przewodniczył mszy świętej w intencji Ojczyzny. W niedzielę 11 listopada w Kielcach świętowano 100-lecie odzyskania przez Polskę niepodległości.

Radosne świętowanie 100-lecia wolności zostało zainaugurowane kameralnym wydarzeniem. Delegacja na czele z wojewodą świętokrzyskim, Wojtyszek złożyła wieńce Pomnikiem Niepodległości przed dworcem kolejowym w Kielcach.

Za to już tłumy kielczan uczestniczyły we mszy świętej, która o godzinie 11 rozpoczęła się w Bazylice Katedralnej. Nabożeństwo poprowadził ordynariusz diecezji kieleckiej, ksiądz biskup Jan Piotrowski. On też wygłosił homilię, w której odniósł się do dziejów naszego kraju. Mówił o potędze Polski Piastów i późniejszych momentach próby dla kraju. Najtrudniejszy był czas zaborów. Rzeczpospolita zniknęła z map Europy, ale po 123 latach odzyskała wolność. - Nadzieja rodziła się w sercach tych, którzy wiedzieli, że Ojczyzna, to coś więcej, niż tylko granice, przemysł i bogactwo - zaznaczył duchowny.

Po nabożeństwie wszyscy zgromadzili się na placu między katedrą, a Muzeum Narodowym i tam odśpiewali

"Mazurka Dąbrowskiego". Po tym chóralnym występie na prawie tysiąc głosów, uczestnicy obchodów przemaszerowali ulicami Kielc na Plac Wolności, gdzie zaplanowano kolejne wydarze-

W tej części uroczystości udział wzieli reprezentanci służb mundurowych, harcerze, władze województwa i Kielc, samorządowcy oraz całe rodziny kielczan, jak również mieszkańcy regionu. - Dzisiejsze święto jest dla nas wszystkich umiłowaniem przeszłości. która niejednokrotnie dla Polaków okazywała się trudną i zawiłą. Mimo wielu przeciwności losu, polska waleczność była nie do pokonania - mówiła swoim wystąpieniu **Agata** Wojtyszek, wojewoda świętokrzyski. -Dziś stojąc przy symbolicznym pomniku marszałka Józefa Piłsudskiego mamy okazję do oddania hołdu wszystkim narodowym bohaterom.

Wojewoda podziękowała wszystkim, którzy włączyli się w świętowanie dnia niepodległości. Wręczyła również okolicznościowe medale na 100-lecie Niepodległej. W gronie wyróżnionych znalazła się Stanisława Gryz z Ostrowca Świętokrzyskiego, która urodziła się 2 listopada 1918 roku!

Impreza na Placu Wolności obfitowała w wydarzenia oficjalne, koncerty, pokazy. Ale było też przekazanie przesłania Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej młodemu pokoleniu. Znalazły się w nim między innymi te słowa: - Niech patriotyzm będzie naczelną wartością, organizującą życie naszego narodu. Pamiętajcie, Ojczyzna jest owocem miłości

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele wszystkich pokoleń.

pokoleń.

Nowoczesna edukacja w wiejskich szkołach

Komputery najnowszej generacji wraz zoprogramowaniem edukacyjnym trafiado 79 szkół w ramach projektu "Szkolne Pracownie Informatyczne WojewództwaŚwiętokrzyskiego".

Jego wartość to prawie 5 milionów złotych, z czego ponad 3,5 miliona po-chodzi z RPO WŚ. Do projektu przystą-

piło 49 gmin z obszarów strategicznej interwencji, czyli obszarów o najtrudniejszym dostępie do usług publicznych. Program zakłada wyposażenie pracowni komputerowych w 79 szkołach województwa. Wszystkie placówki otrzymają kompleksowe zestawy komputerowe z obsługą sieci radiowej Wi-Fi, systemem operacyjnym, pakietem

Umowy podpisali włodarze 49 gmin z obszarów strategicznej interwencji, czyli obszarów o najtrudniejszym dostępie do usług publicznych.

biurowym i oprogramowaniem antywirusowym. - Dzięki temu, że samorządy są partnerami projektu, mogliśmy te komputery kupować bez VAT-u. W ten sposób za zaoszczędzone pieniądze zamiast planowanych 1000 komputerów, mogliśmy zakupić 1400 – poinformował **Andrzej Sztokfisz**, zastępca dyrektora Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego.

Liderem projektu i koordynatorem działań związanych z przygotowaniem i wdrożeniem projektu "e-Pracownie jest samorząd województwa, a gminy są jego partnerami. - Będziemy szkolić nauczycieli informatyki i przedmiotów matematyczno-przyrodniczych w celu rozwijania ich kompetencji kluczowych, szczególnie cyfrowych. Głęboko wierzę, że po tych szkoleniach nauczyciele będą mogli prowadzić ciekawe zajęcia z wykorzystaniem sprzętu komputerowego – mówił **Jacek Wołowiec**, dyrektor Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

W sumie w ramach projektu przeszkolonych zostanie 160 nauczy-

Będzie modernizacja kieleckiej sceny dramatycznej

Przedstawiciele Samorządu Województwa Świętokrzyskiego podpisali umowęz Michałem Kotańskim, dyrektorem Teatru Żeromskiego na dofinansowanie projektu pn. "Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa zabytkowego obiektu Teatru im. Stefana Żeromskiego w Kielcach".

Dzięki temu placówka zyska siedzibę na miarę XXI wieku. Prace rozpoczną się w 2020 roku i potrwają 3 - 4 lata. Zabytkowy budynek teatru zyska nowe detale np. rzeźby czterech Muz, nowe foyer, zwiększoną przestrzeń kawiarnianą, a duża scena wzbogaci się o nowoczesne rozwiązania techniczne. Wymianie ulegną wszystkie instalacje, polepszą się warunki przeciwpożarowe, powstanie system wentylacji i klimatyzacji, zainstalowana zostanie winda. W podwórku wybudowane zostaną nowe obiekty, w których pomieszczą się m.in.: magazyny, studio nagrań, reżyserka, pokoje gościnne, mała scena z zapleczem i pracownie. Anna Dulak

Na czas modernizacji kielecki teatr przeniesie się do Wojewódzkiego Domu Kultury w Kielcach, który również podlega Samorządowi Województwa.

Nowa poradnia w szpitalu

Poradnia transplantacyjna dla pacjentów po przeszczepie nerki i osób przygotowywanych do transplantacji rozpoczyna pracę w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach. Dedykowana jest chorym głównie z re-gionu świętokrzyskiego. To pierwsza tego typu poradnia w województwie.

Dr n. med. Jacek Bicki - chirurg transplantolog, zastępca kierownika Kliniki Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Endokrynologicznej w WSzZ informuje, że poradnia pracować będzie trzy razy w tygodniu: w poniedziałki, wtorki i środy. Stan swojego zdrowia

będą mogli sprawdzać tu pacjenci, którzy przeszli przeszczep nerki.

Utworzenie poradni jest pierwszym krokiem do stworzenia w strukturach Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Kielcach ośrodka przeszczepiania nerek. Prof. dr hab. n. med. Stanisław Głuszek - kierownik Kliniki Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Endokrynologicznej w WSzZ podkreśla, że istnieje ogromna potrzeba utworzenia w regionie świętokrzyskim takiej jednostki. - W tej chwili przygotowujemy dokumentację niezbędną do uzyskania akredytacji Ministerstwa Zdrowia - wyjaśnia profesor Stanisław Głuszek.

Deklarację współpracy z Wojewódzkim SzpitalemZespolonym w Kielcach złożył już uznany warszawski ośrodek zajmujący się transplantologią.

Biogospodarka na co dzień

Na przełomie października i listopada tego roku świętokrzyscy partnerzy projektu RDI2CluB wzięli udział w warsztatach transnarodowych i wizycie benchmarkingowej organizowanych w Norwegii i Szwecji.

Benchmarking - czyli co udało nam się podpatrzeć

Program wizyty benchmarkingowej doskonale pokazał jak pojemnym pojęciem jest biogospodarka. Pierwszą zaprezentowaną firmą była firma Maarud - norweski producent chipsów ziemniaczanych, działający narynku od 1936r., a od 2014 r. należacy do Grupy Intersnack, działającej również w Polsce. Kolejne odwiedzane firmy zwiazane były z lasami, z których bogactwa słynie Szwecja i Norwegia. Uczestnicy odwiedzili m.in. firmę Skoghall Mill (oddział firmy Stora Enso) - największego na świecie producenta tektury do produkcji opakowań produktów żywnościowych i napoi, firmę Forestia - producenta m.in. paneli drewnianych pozwalających na malowanie ścian, tak jak w tradycyjnych budynkach murowanych, czy też firmę Sol r Bioenergigruppen, producenta bioenergii na bazie biomasy drzewnej. Uczestnicy mieli również okazję spotkać się z przedstawicielem firmy Nordisk Massivtre, produkującej wielowarstwowe panele drewniane CLT,

Produkcja tektury w firmie Skoghall Mill "od kuchni".

wykorzystywane do budowy wielopiętrowych drewnianych budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej (np. szpitali).

Regionalna innowacja po skandynawsku

Wyjątkowym doświadczeniem było spotkanie z przedstawicielami Interreg
Baltic Sea Region

EUROPEAN REGIONAL DEVELOPMENT

RDI2CluB

szwedzkiego Regionu Värmland. Region ten stanowi wrecz wzorcowy przykład współpracy regionalnej administracii z naukowcami i biznesmenami na rzecz rozwoju innowacji i badań w ramach inteligentnych specjalizacji regionu. Współpraca ta realizowana jest m.in. w ramach "Akademii na rzecz inteligentnych specjalizacji", finansowanej w równych częściach przez samorząd regionalny, uniwersytet i strony trzecie (z budżetem blisko 63 mln złotych na lata 2016-2020). Poza Akademią w regionie prężnie działają również Park Innowacji w Karlstad, klaster drzewny Paper Province i STING Bioeconomy - akcelerator i inkubator biznesowy.

Województwo Świętokrzyskie w projekcie reprezentują Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Regionalne Centrum Naukowo-Technologiczne oraz Fundacja Edukacji i Dialogu Społecznego Pro Civis. Projekt realizowany jest od 1.10.2017 r. do 30.09.2020 r., przy 85% dofinansowaniu dla partnerów polskich ze środków programu Interreg Region Morza Bałtyckiego 2014-2020.

Zapraszamy do zapoznania się z szerszą relacją z wydarzenia na stronie projektu: **www.rdi2club.umws.pl Redakcja**

Komisja Europejska w województwie świętokrzyskim

skim Województwa Świętokrzyskiego odbyło się spotkanie z przedstawicielami Komisji Europejskiej. Przedstawiono szczegółowo stan realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. W spotkaniu uczestniczyli: Wolfgang Munch, dyrektor Wydziału ds. Polski w Komisji Europejskiej, Katarzyna Szumielewicz, Programme Manager, Anna Modzelewska, Programme Manager, Irena Sochacka i Przemysław Janiszewski, dyrektorzy Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Dorota Szymkiewicz, dyrektor Biura Certyfikacji oraz dyrektorzy Departamentu Polityki Regionalnej Tomasz Janusz i Grzegorz Orawiec, który prowadził spotkanie. Nazajutrz, 9 listopada, przedstawiciele Komisji Europejskiej odwiedzili miejsca w regionie, gdzie realizowane są inwestycje, które zostały wsparte środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regional-nego w ramach RPOWŚ 2014-2020.

Na spotkaniu przedstawiono szczegółowo stan realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020. Omawiano w szczególności stan wypełnienia zasady n+3, wskaźniki z ram wykonania wraz z informacją o prognozowanych wartościach docelowych na 31.12.2018r., prognozę kontraktacji i certyfikacji na 31.12.2018r.

Przedstawiciele Komisji Europejskiej oglądali inwestycje wsparte środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

i pierwszy kwartał 2019r. oraz aktualne i planowane nabory do końca br. i w pierwszym kwartale 2019 r.

W drugiej części spotkania uczestniczyli przedstawiciele Głównego Urzędu Miar - Andrzej Hantz, dyrektor Generalny Głównego Urzędu Miar, Paweł Sarek, dyrektor Okręgowego Urzędu Miar w Łodzi oraz Ewelina Aleksiuk, główny specjalista Głównego Urzędu Miar. Gośćmi spotkania byli również Mieczysław Pastuszko, dyrektor Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi z Urzędu Miasta Kielce oraz Adam

Kozierkiewicz, Senior Officer Smart Development Division Ekspert Jaspers. Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju reprezentował **Piotr Machański**.

Rozmowy dotyczyły głównie stanu zaawansowania planowanego do realizacji projektu Kompleksu Głównego Urzędu Miar. Przedstawiciele GUM szczegółowo omówili założenia projektowe, m.in. przebieg konkursu architektonicznego, harmonogram prac przygotowawczych oraz zasady współpracy z Politechniką Świętokrzyską. Spostrzeżenia dotyczące projektu przekazał także

charakterystyki swojej pracy przedstawił również Rzecznik Funduszy Europejskich. Zaprezentowane zostały też działania informacyjno-promocyjne finansowane z pomocy technicznej RPOWŚ 2014-2020. Przedstawione zostały także informacje dot. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach RPOWŚ 2014-2020. Na spotkaniu poruszono również kwestię przygotowań do kolejnego okresu programowania 2021-2027, w szczególności rozmowy dotyczyły aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa, Regionalnej Strategii Innowacji, projektów kluczowych oraz systemu wsparcia przedsiębior-

W ostatniej części odbyło się spotkanie z przedstawicielami środowiska funduszy pożyczkowych i poręczeniowych zaangażowanych we wdrażanie instrumentów finansowych w województwie świętokrzyskim. W tej części spotkania udział wzięli przedstawiciele Banku Gospodarstwa Krajowego, Funduszu Pożyczkowego Województwa Świętokrzyskiego, Lubelskiej Fundacji Rozwoju oraz Krajowego Stowarzyszenia Wspierania Przedsiębiorczości.

Nazajutrz, 9 listopada, przedstawiciele Komisji Europejskiej odwiedzili miejsca w regionie, gdzie realizowane są inwestycje wsparte środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPOWŚ 2014-2020: zapoznali się z termomodernizacją budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Miedziana Góra oraz infrastrukturą edukacyjną wraz z wyposażeniem na terenie gminy Miedziana Góra.

Odwiedzili również koneckich przedsiębiorców realizujących, dzięki wsparciu środkami RPOWŚ 2014-2020 innowacyjne projekty , tj. Orizzonte Polska" Sp. z o. o - Uruchomienie produkcji matryc strukturalnych i wielkoformatowych stempli strukturalnych dla przemysłu ceramicznego poprzez zakup maszyn i urządzeń, a także "Fullmet" Ciepliński Wojciech - Uruchomienie produkcji metalowych szpic iniekcyjnych poprzez wykonanie prac budowlanych oraz zakup maszyn i urządzeń.

Przedstawiciele Komisji Europejskiej odwiedzili także Gminę Radoszyce, gdzie zapoznali się z efektami realizacji projektu pn. Poprawa dostępu do podstawowej opieki medycznej poprzez rozbudowę budynku Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Radoszycach, realizowanego przez Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radoszycach oraz spotkali się z najmłodszymi mieszkańcami gminy, korzystającymi z infrastruktury przedszkolnej wybudowanej w ramach projektu, pn. Zapewnienie dostępu do edukacji przedszkolnej poprzez budowę budynku przedszkola w Radoszycach wraz z zakupem wyposażenia, realizowanego przez Gminę Radoszyce.

Redakcja

Kielce stolicą niepodległego państwa!

Marszałek Józef Piłsudski otrzymując honorowe obywatelstwo miasta w 1921 roku: "Kielce są dla mnie czem pierwszy uśmiech ukochanej, czem pierwszy promień rannego brzasku"

W1795 roku Rosja, Prusy i Austria dokonały III rozbioru Polski, a nasz kraj zniknął z mapy Europy. Pomimo okupionych krwią kilku powstań, przez 123 lata Rzeczpospolita pozostawała zniewolona, aszanse najej odrodzenie europejscy monarchowie uznawali za nierealne. Polacy nie utracili jednak ducha patriotyzmu, a wyjątkową rolę w walce o odzyskanie niepodległości odegrali mieszkańcy zamieszkujący ziemie obecnego województwa świętokrzyskiego.-Czasami chyba zapominamy, że w tych wszystkich zrywach, których Polska w okresie zaborów dokonywała Kielecczyzna zawsze odgrywała kluczową rolę. Nie opuściliśmy żadnego zważnych wydarzeń niepodległościowych. Byliśmy sercem tamtej Polskimówi dr Marek Maciągowski, dyrektor naukowy Ośrodka Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej w Kielcach.

- Jakie nasze cechy narodowe sprawiły, że pomimo funkcjonowania w niewoli aż przez tak długi okres, kolejny raz potrafiliśmy się podnieść i podjąć walkę?

 Na pewno poczucie wspólnoty i potrzeba bycia razem. Skupiliśmy się wokół podstawowej wartości, jaką pod koniec XIX stała się własna ojczyzna. Mieliśmy silną potrzebę bycia w organizmie, który powinien uzewnętrzniać się własną państwowością, bo mimo długich lat niewoli, pamięć o Polsce jako dobrze funkcjonującym państwie była wciąż bardzo żywa, szczególnie w warstwach inteligenckich, opiniotwórczych, ziemiańskich. Potrzeba bycia Polakiem znaczyła dużo więcej, niż tylko funkcjonowanie we własnej, ściśle określonej przestrzeni. Pamiętajmy, że warunki społeczno-polityczne w Austrii, Prusach i w Rosji były zupełnie odmienne, a jednak potrzeba własnej państwowości i wola bycia panami u siebie były silne we wszystkich trzech zaborach. często w bardzo różnych domach.

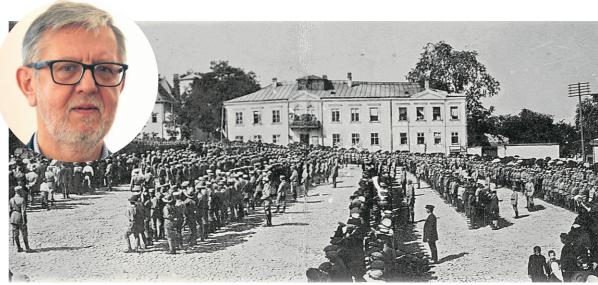
-W domach mieszkańców ówczesnej Kielecczyzny również.

- Oczywiście. Powinniśmy być z tego dumni, a dziś czasami chyba zapominamy, że w tych wszystkich zrywach, których Polska w okresie zaborów dokonywała, Kielecczyzna zawsze o dgrywała kluczową rolę. Nie opuściliśmy żadnego z ważnych wydarzeń niepodległościowych.

Pamiętajmy, że Święty Krzyż od czasów średniowiecza był dla Polaków miejscem świętym. To było sanktuarium, centralny punkt kraju, do którego jeszcze na długo przed tym, zanim takim miejscem stała się Częstochowa, przybywały rzesze pielgrzymów. I ta świadomość przetrwała do czasów zaborów. Święty Krzyż - to miejsce i ta nazwa wciąż były swoistym zobowiązaniem moralnym, pewnie nie do końca uświadomionym, ale jednak materializującym się w newralgicznych dla historii kraju momentach. Byliśmy pod zaborem rosyjskim, żyliśmy na bardzo zacofanym terytorium, jednak w ważnych chwilach zawsze okazywało się, że ta ziemia również chce stawać przeciwko dalekiemu władcy.

-Powiedzmy więc o tych świętokrzyskich śladach odciśniętych na ścieżkach do wolności. Załóżmy, że ze Szczecina lub Katowic zadzwoni do Pana turysta, który chciałby odwiedzić u nas miejsca naznaczone staraniami o odzyskanie niepodległości. Które mu Pan wskaże przede wszystkim?

- Najpierw wskazałbym na dwie kieleckie szkoły: Gimnazjum Rządowe (obecnie I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego - przyp. R.S.) i Szkołę Handlową (obecnie II Liceum Ogólnokształcące im. Jana Śniadeckiego). Obie na początku XX wieku ściśle związane były z walką o polską szkołę, o używanie języka ojczystego jako wykładowego. W lutym 1905 roku w Gimnazjum wybuchł strajk - od dyrektora szkoły zażądano zatrudnienia polskich nauczycieli, zlikwidowania w placówce systemu policyjnego i wprowadzenia na zajęciach ję-

Msza polowa legionistów przed kielecką katedrą. Na małym zdjęciu: doktor Marek Maciągowski, dyrektor naukowy Ośrodka Myśli Patriotycznej i Obywatelskiej w Kielcach.

zyka polskiego. Strajk został stłamszony, szkoła na krótki czas zamknięta, a protestujący uczniowie relegowani z wilczymi biletami. Wielu z nich poszło do innych szkół, między innymi właśnie Szkoły Handlowej, która powstała w 1903 roku jako odpowiedź Polaków na walkę z rusyfikacją, na potrzebę tworzenia szkół z językiem polskim. Protest w kieleckim gimnazjum i wyrzucenie z niego najzagorzalszych uczniów-patriotów uświadomił młodzieży, że walka o Polskę jest wartością. Wielu relegowanych z gimnazjum odnalazło się później w organizacjach młodzieży patriotycznej, Związkach Strzeleckich, które stały się naturalnym zapleczem późniejszego ruchu legionowego. Relegowanymi w 1905 roku byli m.in. generał Sławoj Felicjan Składkowski, późniejszy premier, czy chociażby Tadeusz Kasprzycki, późniejszy generał, szef I Kompanii Kadrowej. A takich nazwisk jest dużo więcej; naliczyłem przynajmniej kilkunastu pułkowników, dowódców kawalerii, wielu ludzi, którzy awansowali, osiagneli wysokie stanowiska. Przyjrzałem się dość wnikliwie udziałowi kielczan w Legionach. Okazuje się, że na trzydzieści tysięcy żołnierzy, którzy przez te kilka lat wojny walczyli, około tysiąc pięciuset pochodziło z Kielc i z bliskiej okolicy. To bardzo dużo.

Koniecznie należy wspomnieć także o tych kilku tygodniach sierpnia i września 1914 roku, kiedy do Kielc wkroczyli strzelcy. U nas do zawiązującego się wojska dołączyło prawie tysiąc osób. Oczywiście nie tylko miejscowych, bo to byli ochotnicy, którzy po prostu przyszli tu za wojskiem, niemniej około sześciuset z nich było kielczanami. Wszystkim im za wstąpienie do wojska groziła kara śmierci, a jednak inicjatywa Piłsudskiego znalazła tutaj wielu zwolenników.

W Kielcach pasjonat historii odnajdzie nie tylko miejsca, gdzie ci żołnierze stacjonowali, ale przede wszystkim historie ludzi, rodzin kieleckich, które niosły pomoc lub zasilały szeregi strzelców. Zdarzały się i takie, które do wojska oddawały aż czterech braci, jak np. w przypadku rodziny Daszewskich. Jakby tego było mało, zaangażowała się jeszcze ich siostra, która została sanitariuszka...

-Może właśnie dlatego dla Piłsudskiego Kielce były szczególnym miejscem. "Kielce są dla mnie czem pierwszy uśmiech ukochanej, czem pierwszy promień rannego brzasku" - mówił otrzymując honorowe obywatelstwo miasta w 1921 roku.

- W Kielcach uzyskał, jak sam powiedział, pomoc, której nie dostał w Krakowie. Pomoc w ludziach, wsparcie materialne i moralne. I przede wszystkim wsparcie od kielckich kobiet, które się doskonale zorganizowały w niesieniu pomocy legionistom. Oczywiście legioniści musieli bardzo szybko opuścić Kielce, bo już 10 września Rosjanie weszli z powrotem do miasta, ale przez te kilkanaście dni tu była stolica niepodległego pań-

stwa! Dlatego Piłsudski tak cenił te pierwsze dni, dni w których on tak naprawdę jeszcze się decydował, jeszcze był pełen wewnętrznych wahań, jeszcze nie wiedział jak potoczą się dalsze losy legionów

- Ażw końcu przychodzi 1918 rok. W Kielcach w początkach listopada Polska Organizacja Wojskowa i skauci rozbrajają wojsko austriackie, w powietrzu wyczuwa się już długo oczekiwana wolność.

Tak, już w pierwszych dniach listopada ustalenia Józefa Piłsudskiego były takie, że Niemcy oddają broń, nie podejmują walki i dzięki temu bezpiecznie się wycofują. Przejęcie z rąk niemieckich broni i koszar odbyło się bezkrwawo i to jest wielka zasługa Piłsudskiego, który porozumiał się z żołnierzami niemieckimi, ze wszystkimi siłami politycznymi. Dzieki temu udało się odbyć ten trudny proces pokojowo. To był wielki sukces. Można nawet powiedzieć, że Kielce wolnym miastem były już 1 listopada. Wtedy Niemcy zrezygnowali już praktycznie z jakichkolwiek działań, na ulicach pojawiły się flagi, odbyły pierwsze wielkie manifestacje i pochody z polskimi barwami narodowymi.

-Czy my, mieszkańcy świętokrzyskiego, odpowiednio kultywujemy dziś pamięć tamtych bohaterów, wydarzeń i miejsc?

- Sądzę, że tak. Pamięć przetrwała. Istnieją zadbane groby legionistów i odpowiednie tablice, a dzięki działaczom "Solidarności" już od 1980 roku odbywa się Marsz Pierwszej Kadrowej. Wiele świętokrzyskich miejscowości, jak choćby te nad Nidą, w Pińczowskiem, czy Opatowskiem, z dumą przypomina o tym, że maszerowali przez nie lub walczyli na ich terenie legioniści. Jesteśmy i powinniśmy być dumni z tej wspaniałej historii.

Rozmawiał Robert Siwiec

Józef Piłsudski ze swym sztabem w Kielcach w sierpniu 1914 roku.

Misja Afryka Anny Chałupczak-Winiarskiej

Afrykańskie kobiety z wioski czarownic rzuciły na nią czary, bo... chciały, żeby do nich wróciła

Najtrudniejszy i najbardziej pracowity czas w roku to urlop. Od rana do nocy, wupale iz daleka od cywilizacji. Ale satysfakcja rekompensuje trudy i zmęczenie. Dr Anna Chałupczak-Winiarska, dermatolog z Ostrowca Świętokrzyskiego, pracuje w przychodni, ma też własny gabinet, ale prawdziwy test na wytrzymałość przechodzi dopiero w afrykańskim buszu. Tam jest praca na pełnych obrotach, czesto ponad siły. Ale to czas, który trzeba wykorzystać maksymalnie, bo dla wielu pacjentów to jedyna okazja, by spotkać się z lekarzem. Nieprzypadkowo wybór pada na najbiedniejsze rejony Afryki. Warto? - Zdecydowanie tak. Kiedy widzę kontrasty naszego i tamtego świata, to inaczej patrzę na swoje problemy. I jako lekarz czuję się spełniona - mówi dr Anna Chałupczak-Winiarska.

Filmowa inspiracja

- Kiedy byłam studentką, po raz pierwszy obejrzałam film "Pożegnanie z Afryką" z piękną kreacją Meryl Streep. Szczególnie jedna scena utkwiła mi w pamięci - główna bohaterka próbuje pomóc chłopcu, który ma chorą nogę, jednak nie potrafi. Zawozi go do szpitala, gdzie chłopiec spędza kilka miesięcy. I wtedy we mnie zakiełkowała taka myśl, że przecież gdybym to ja była na jej miejscu, pewnie mogłabym temu dziecku pomóc. Myślę, że ten film był dla mnie impulsem, spowodował, że pomyślałam o wyjeździe na misję do Afryki. Skończyłam medycynę, zrobiłam specjalizacje pierwszego, drugiego stopnia, założyłam rodzinę i wychowałam córkę. A teraz, kiedy mam swoje lata, uznałam, ze czas zrealizować marzenia - opowiada dr Anna Chałupczak-Winiarska.

Zaczęło się od poszukiwana w internecie odpowiedniej organizacji. Spośród wielu działających na świecie najlepszą okazała się Fundacja Dzieci Afryki. Co zdecydowało, że właśnie ta? Po pierwsze jest polskojęzyczna, po drugie – nikt tam nie jest anonimowy, zarówno zarząd, jak i wolontariusze, i co najważniejsze – co roku Fundacja zamieszcza dokładne rozliczenie finansowe.

- W 2013 roku po raz pierwszy pojechałam na spotkanie w Warszawie i już zostałam. Dwa lata później, kiedy dwie lekarki - okulistka i optometrystka wybierały się do Afryki, zapytałam, czy mogłabym z nimi pojechać i one się zgodziły - wspomina.

Ale przed wyjazdem były długie miesiące przygotowań. Po pierwsze - szczepienia, które chronią przed tropikalnymi chorobami, czyli żółtą febrą, cholerą, ale także tyfusem czy wścieklizna, która w Afryce jest powszechna wśród zwierząt. Po drugie - zbieranie informacji o kraju, który był celem misji, jego kulturze, obyczajach i bezpieczeństwie. I po trzecie - najważniejsze - organizowanie leków.

- W Fundacji mam specjalne konto, na które można wpłacać 1 procent podatku. Dzięki ludziom dobrych serc zawsze uzbiera się jakaś kwota,

Kamerun, 2017 rok. 12-letnia pacjentka u Anny Chałupczak-Winiarskiej.

Uganda, 2015 rok. Klasa szkolna czasowo zmieniona w przychodnię.

do tego rozsyłam prośby o przekazanie leków do firm farmaceutycznych i niektóre odpowiadają. W ten sposób udaje mi się zebrać taką ilość leków, że wystarcza na 2-3 - tygodniowy pobyt

Koszty szczepień i biletów na samolot pani doktor pokrywa z własnych pieniędzy.

Nieznany kontynent

Pierwsza misja w 2015 roku - kierunek Uganda. Prawdziwa Afryka nie ma nic wspólnego z kurortami, w którvch wypoczywaja turyści i jest zupełnie inna, niż przedstawiają ją podróżnicy w programach telewizyjnych. Panuje tam ogromna bieda, ľudzie żyją w chatkach glinianych pokrytych trzciną. Ale są normalnie ubrani, używaja telefonów komórkowych i mówja po angielsku. - Co jest najbardziej uderzające - brak dostępu do czystej wody. W akwenach pojone są zwierzęta, kobiety piorą ubrania, ludzie się myją i tej samej wody używają do picia. To jest źródłem większości chorób. Do tego nie ma lekarzy, na przykład na jednego dermatologa przypada 1-2 miliony osób mówi dr Anna Chałupczak-Winiarska.

Dlatego pojawienie się misji medycznej jest prawdziwym wydarzeniem. Chorzy potrafią 20 kilometrów przejść boso przez busz, żeby dostać się do lekarza. Często nie udaje się to jednego dnia, dlatego koczują pod przychodnią całą noc. Choć słowo przychodnia może być dla nas mylące, bo w niczym nie przypomina placówki medycznej, jaką znamy. - To zwykle jedno prowizoryczne pomieszczenie

z leżanką, biurkiem i apteczką wyposażoną w najtańsze leki na HIV i malarię - mówi pani doktor.

- Kiedy przygotowywałam się do misji, kupiłam "Dermatologię tropikalną, starałam się poznać wszystkie choroby, których wnaszych warunkach nie spotykamy. Zastanawiałam się, jak sobie poradzę z czarną skórą. I już pierwszego dnia zorientowałam się, że wykwity na czarnej skórze są takie same jak na białej, a ludzie przychodzą do mnie z takimi samymi schorzeniami jak tu w gabinecie w Polsce – wspomina dr Anna Chałupczak-Winiarska.

Dzień pracy podczas misji zaczyna się rano i kończy, kiedy zapada zmrok. To najbardziej trudny i intensywny rodzaj pracy. Nie tylko ze względu na czas, ale także klimat. W ciągu dnia, w tropikach temperatury sięgają 36 stopniu C, w nocy zaledwie o 10 stopni mniej. Do tego cały czas trzeba przyjmować leki na malarię.

- To odbija się na zdrowiu, ale mam poczucie, że robię coś dobrego. W Polsce wcześniej czy później pacjent ma szansę dostać się do lekarza, w Afryce lekarzy nie ma. Ludzie umierają młodo, często z powodu cukrzycy czy nadciśnienia czyli takich schorzeń, z którymi u nas dożywa się późnej starości, a tam, ludzie na mają szansy na życie - mówi pani doktor. - Na ostatniej misji były ze mną dwie lekarki, które osłuchowo badały dzieci pod kątem wad serca. Okazało się, że nie ma takich schorzeń, ponieważ te dzieci nie dożywają nawet 3 lat. Jest też bardzo dużo dzieci z różnymi niedowładami spowodowanymi polio. One pełzają

Uganda, 2017 rok. Wioska czarownic w buszu.

po ziemi, bo rodziców nie stać na wózek inwalidzki. A jest to choroba, która w cywilizowanym świecie praktycznie nie istnieje, bo wyeliminowały ją szczepionki. W takiej sytuacji zawsze myślę, że antyszczepionkowcy powinni tam pojechać i zobaczyć te dzieci.

Wystarczy uśmiech

Za okazaną pomoc ludzie w Afryce nie dzielą się swoimi dobrami i nie płacą pieniędzmi. Dziękują zgodnie ze swoją kulturą i tak jak potrafią. Przede wszystkim uśmiechem i tańcem. - Ale z niektórymi zwyczajami trudno jest mi się pogodzić. Na przykład w Úgandzie kobiety, którym dałam leki, klękały przede mną. Ja w takiej sytuacji czułam się zażenowana, więc klękałam razem z nimi, próbowałam je podnosić. W końcu powiedziałam misjonarzom, żeby one tego nie robiły. Ale okazuje się, że w tym kraju kobiety klękają przed mężczyzną i osobą, której chcą okazać szacunek. Co u nas byłoby nie do przyjęcia.

W ubiegłym roku dr Anna Chałupczak-Winiarska udała się do wioski czarownic w Ghanie. To miejsce w buszu, gdzie przebywają kobiety, które zostały oskarżone o czary i musiały uciekać, żeby ratować swoje życie. - Żle się poczułam, miałam prawie udar cieplny, więc wyszłam do toalety. Przed moim pokojem leżała łyżka. Zapytałam księdza, u którego byliśmy, co to może znaczyć. Nie odpowiedział, ale tę łyżkę zabrał. Wróciłam do swoich pacjentek, a kiedy po paru godzinach wyszłam z pokoju, znów ta łyżka leżała, ułożona w taki sam spo-

sób. Zapytałam więc sanitariusza, o co chodzi. Okazało się, że te kobiety rzuciły na mnie czary, bo chciałyby żebym do nich wróciła - opowiada.

Kolejna misja

Do tej pory doktor Anna Chałupczak-Winiarska była na czterech misjach: w Ugandzie w 2015, w Kamerunie w 2016, w 2017 w Ghanie i znów w Kamerunie. Kamerun jest też celem kolejnej misji, która planowana jest na koniec 2019 roku. - To jest zupełnie inna praca niż tu w Polsce. Bo z jednej strony nie ma tej całej biurokracji, sprawdzania PESEL-u, czy ubezpieczenia. Ale jest też druga strona - przychodzi chory człowiek, muszę go zbadać i pomóc na ile mogę i potrafię. A w buszu nie ma laboratorium i zaplecza. gdzie mogłabym wysłać pacjenta na badania, nie ma kolegów innych specjalności, z którymi mogłabym się skonsultować. Jestem ja i pacjent i muszę podjąć decyzje na postawie swojego doświadczenia medycznego i swojej wiedzy. Ale czuję się tam spełniona i jako lekarz, i jako człowiek, tylko czasem jest mi żal, że czegoś nie można zmienić.

W tym roku dr Anna Chałupczak-Winiarska została nagrodzona za działalność humanitarną przez Światową Ligę Towarzystw Dermatologicznych.

Jeśli ktoś chciałby wesprzeć działalność dr Anny Chałupczak-Winiarskiej może wpłacać pieniądze na konto Fundacji DZIECI AFRYKI, al. Zjednoczenia 13, 01-829 Warszawa, nr konta: 78 2490 0005 0000 4600 9165 1606, tytuł: D4 – Dermatolog Dzieci Afryki.

- W listopadzie Biuro Wystaw Artystycznych w Kielcach pokazało Pana prace na wystawie zbiorowej pt. "Krajobraz z blizną". Co kryje się pod tym tytułem?

- Świętujemy 100-lecie niepodległości Polski. Chodzi więc o miejsca związane z odzyskaniem niepodległości, o nawiązanie do historii i pamięci walk niepodległościowych.

Nasz region był miejscem wielu takich wydarzeń. Idea ta łączy się z tradycją Kieleckiej Szkoły Krajobrazuzakłada rejestrację śladów, jakie historia zapisała w świętokrzyskim krajobrazie. Autorką pomysłu i kuratorem wystawy jest dyrektor BWA Stanisława Zacharko-Łagowska. W sumie w realizację projektu włączyło się pięciu artystów.

-Coznalazło się na Pana fotografiach?

- Cmentarze wojenne, kurhany zbiorowych grobów i pojedyncze mogiły, doły po okopach, resztki zabudowań, a także pomniki. Część zdjęć wykonałem z motolotni wiele lat wcześniej, są również współczesne fotografie z okolic Ponidzia: Pińczowa, Stopnicy, Opatowca, Konar. Najbardziej charakterystyczne i adekwatne do tytułu wystawy jest zdjęcie parku i reliktów pałacu Pusłowskich w Czarkowym. Pałac wraz z cenną kolekcją dzieł sztuki spalili Rosjanie w odwecie, we wrześniu 1914 roku. To miejsce to prawdziwa blizna tamtych czasów. Na wystawie znalazło się też kilka bardzo ciekawych fotografii prezentowanych już w moim cyklu "Przemijanie". Powstały one na podstawie szklanych negatywów, które trafiły do mnie z przedwojennego zakładu fotograficznego w Nowym Korczynie.

-Pana zdjęcia oglądać można w albumach, wydawnictwach książkowych, periodykach, kalendarzach. Od kilku lat dostępne są także na portalu buskonostalgicznie.pl.

- Tak. W około 95% są tam moje zdjęcia. Ich tematyka sięga paru dziesiatek lat wstecz i nie tylko dotyczy Buska, ale pobliskich miejscowości tj. Szaniec, Młyny, Śladków, Wiślica. Portal stworzył Wojtek Kowalczyk, informatyk i zapalony fotograf. To on spędził żmudne godziny na skanowaniu. A było co skanować. Na początek zamieścił kilka tysięcy fotografii, a wciąż dochodzą kolejne. Pomysł na galerię w internecie zrodził się z wystawy fotograficznej "Busko nostalgicznie", której współautorem jest też Wojtek. Zdjęcia na żywo można było oglądać w czerwcu 2014 roku w Buskim Samorządowym Centrum Kultury. Obecnie obszerne fragmenty wystawy, wiszą w holu buskiej Biblioteki Publicznej na os. Świerczewskiego 17. Natomiast strona cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Dzięki "poczcie pantoflowej" i linkom na Facebook'u dowiedzieli się o niej nie tylko buszczanie.

- Jakie były początki Pana pasji?

- Fotografia to niemal całe moje życie. Zaczęło się od piątej klasy szkoły podstawowej, kiedy kupiłem pierwszy aparat. To był polski "druh". Oczarowany tym modelem, bardzo chciałem go mieć. Kosztował 150 zł. Część kwoty zarobiłem u sąsiada, resztę dołożył mi tato. To był

KRAJOBRAZ, EMOCJE I FOTOGRAFICZNA PASJA PANA PIOTRA

Rozmowa z Piotrem Kaletą, buskowianinem, artystą fotografikiem, regionalistą, przedstawicielem Kieleckiej Szkoły Krajobrazu, który dokumentuje rzeczywistość od lat 60 ubiegłego wieku. Jego twórczość ocala od zapomnienia wiele zjawisk, ludzi i wydarzeń.

- Zawsze mam na uwadze to co wiem z historii o fotografii i o ludziach. W fotografii trzeba mieć wiedzę. Nie można podchodzić do niej tak jak się podchodzi do zdjęcia robionego do paszportu, bez emocji - mówi Piotr Kaleta.

Urodzony w Busku-Zdroju. Członek

Związku Polskich Artystów Fotografi-

nie tylko mój pierwszy aparat, ale pierwszy, jaki miałem w życiu w rękach. Nie było łatwo. Kilka pierwszych klisz zmarnowałem, jednak moja determinacja nie ustawała. Szukałem materiałów, dużo czytałem i powoli próbowałem samodzielnie wywoływać zdjęcia - na początku w piwnicy. Przypadek sprawił, że kiedy przyszedłem do nowo otwartego Domu Kultury zapisać się do koła fotograficznego, zostałem jego instruktorem. Takie przypadki towarzyszyły mi przez lata, właściwie do dziś.

-Przez kilka lat fotografowanie łączył Pan z zawodem nauczyciela.

- Tak. Uczyłem w szkole podstawowei w Broninie i Zbludowicach. byłem też wychowawcą w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Busku-Zdroju. Zawsze dobrze czułem się z młodzieżą. Mimo że uczyłem głównie biologii i chemii, do celów wychowawczych zawsze wykorzystywałem fotografię. Organizowałem warsztaty, wyjazdy, wystawy, spotkania z ciekawymi ludźmi twórcami, hobbistami. Na potrzeby uczniów stworzyłem nawet małą galerę z dwóch połączonych świetlic. Byłem w to mocno zaangażowany, ale fotografia pociągała mnie bardziej. W Busku pracowałem osiem lat. Odchodziłem trzy razy. Nie

PIOTR KALETA

ków. Współtwórca tzw. Kieleckiej Szkoły Krajobrazu. Wielokrotnie nagradzany na Biennale Krajobrazu Polskiego. Pomysłodawca i kurator Ogólnopolskiego Przeglądu Fotograficznego "Ponidzie" i wystaw poplenerowych z cyklu "Ziemia Buska". Stale współpracuje z Buskim Samorządowym Centrum Kultury i Galerią Sztuki "Zielona" Filią BWA Kielce. Założył i prowadzi Fotoklub Ponidzia. Jest uczestnikiem i laureatem wielu konkursów fotograficznych. Publikuje zdjęcia wlicznych

Kielce. Założył i prowadzi Fotoklub Ponidzia. Jest uczestnikiem i laureatem wielu konkursów fotograficznych. Publikuje zdjęcia w licznych publikacjach książkowych, prasowych i kalendarzach oraz w specjalistycznej prasie fotograficznej. Otrzymał tytuł Buskowianina Roku 2010. Laureat Nagrody Kultury I stopnia przyznawanej przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego.

było łatwo. Decyzja była tym bardziej trudna, że w fotografii nigdy nie nastawiałem się na pieniądze, a za coś trzeba było żyć. Nie chciałem robić zdjęć w zakładzie, nie lubię sztuczności. Preferowałem styl reporterski, wolnego strzelca. To była moja idea. Wkrótce wyjechałem do Niemiec, a potem do Stanów Zjednoczonych.

- Jak te wyjazdy wpłynęły na Pana życie?

- To był bardzo cenny czas. W Stanach Zjednoczonych poznałem reżysera filmowego i scenarzystę Mariana Marzyńskiego, który wyjechał z Polski w 1968 roku. Znałem jego dorobek, miałem okazję obserwować jego pracę. Wiele z tego skorzystałem. Byłem na wielu wystawach, w galeriach, muzeach, fotografowałem. Ze Stanów przywiozłem oryginalne dagerotypy, kupione za grosze w sklepie ze starociami. Odkryłem też magazyn National Geograpfic. Znalazłem kilka wydań specjalnych m.in. z reportażami znanych polskich podróżników: fotografika Tomasza Tomaszew-skiego i dziennikarki Małgorzaty Niezabitowskiei.

-Czym kieruje się Pan, fotografując?

- Zawsze mam na uwadze to co wiem z historii, o fotografii i o ludziach. W fotografii trzeba mieć wiedzę. Nie można podchodzić do niej tak jak się podchodzi do zdjęcia robionego do paszportu, bez emocji. Musi być w tym moja własna wypowiedź, mój palec, moje spojrzenie na to, co chcę pokazać. Szczególnie bliska mi jest tradycja Kieleckiej Szkoły Krajobrazu oraz fotografia reporterska. Lubię zdjęcia surowe, bez upiększeń, bez efektów specjalnych, takie które pokazują prawdziwą rzeczywistość. Wiele zdjęć dokumentalnych, robiłem dla siebie, bez specjalnego zamysłu. To nic spektakularnego, robię to co kocham.

- Jest Pan silnie związany z naszym regionem, widać to także w Pana twórczości.

- Tak, Ponidzie, z którego pochodzę to główny temat moich fotografii. A jest naprawdę piękne. Dobrze widać to chociażby w albumie "Krajobrazy Ziemi Buskiej", gdzie podziwiać można przepiękne meandry rzeki Nidy, szachownice pól czy "gobeliny ponidziańskie". Prace nad tym albumem trwały kilka miesięcy. W sumie wykonałem ponad 600 fotografii, część z nich robiłem z wypożyczonej motolotni. Myślę, że to dobra forma promocji regionu.

-Przed nami 22. Ogólnopolski Przegląd Fotograficzny "Ponidzie 2018". Pan jest jego pomysłodawcą i kuratorem. Od czego się zaczęło?

 Początki były skromne. Na pierwszym "Ponidziu", w latach 90., swoje zdjęcia prezentowała garstka miłośników fotografii. Dzisiaj lokalny przegląd stał się ogólnopolskim. Mówi się nawet, że to buski festiwal fotografii. Sam pomysł to w pewnym sensie kontynuacja z czasów kiedy prowadziłem w buskim Domu Kultury koło fotograficzne dla młodzieży. Robiliśmy wtedy małe wystawy, prezentując zdjęcia z okolic Buska, z naszego regionu. Pierwsze przeglądy pod hasłem "Ponidzie", miały bardzo lokalny wymiar. Z czasem trzeba było coś zmienić, spojrzeć szerzej. Dziś hasło "Ponidzie" nie ogranicza, ale stanowi punkt wyjścia. Obiektyw aparatu fotograficznego widzi więcej niż tylko malownicze, sielskie krajobrazy w dorzeczu Nidy. Oglądamy również zdjęcia z różnych stron kraju i zagranicy. Nowy rozdział w historii przeglądu wyznaczyła przebudowa Buskiego Samorządowego Centrum Kultury. Na szczęście przygarnęła nas Galeria Zielona. To idealne miejsce dla takich projektów, a Bogdan Ptak i Tamara Maj maja ogromny wkład w przygotowanie kolejnych wystaw. Projekt ma otwartą formułę. Śwoje zdjęcia prezentują i profesionaliści i amatorzy. Nie chodzi już tylko o pokazywanie fotografii najwyższych lotów, a odrzucanie słabszych. Liczymy na to, że dając szansę pokazania się, pozwalamy na rozwijanie skrzydeł młodym fotografom.

- Finał przeglądu już 13 grudnia. Co czeka nas w tym roku?

- Tradycyjnie będą cztery ekspozycje w dwóch przestrzeniach. "Moja Prezentacja" w Galerii Zielona, natomiast pozostałe tj. "Odkrywamy Ponidzie", "Busko-Zdrój portret miasta" i wystawa autorska w Buskim Samorządowym Centrum Kultury. Jest grupa osób, która pokazuje swoje prace na przeglądzie od początku lub prawie od początku, pewnie i w tym roku nie zawiodą. Na wystawie autorskiej pokażemy prace Andrzeja Pęczalskiego. To zmarły kilka lat temu artysta urodzony w Pińczowie, członek Okręgu Świętokrzyskiego Związku Polskich Artystów Fotografików. Wieloletni fotoreporter. Warto o nim pamietać.

Rozmawiała Monika Warelis

2. 5. 6. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 17. 19. 15. 16. 18. 20. 22. 23. 21. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 33. 32. 34. 35. 37. 36. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 45. 44. 47. 46. 48. 49.

POZIOMO. 1. datek dla biedaka. 5.nici do haftu. 8.plakat. 9.koralowa. 10. pod licznikiem. 11.łamaga. 12.mędrzec żydowski. 14.odbywanie kary. 17.pomieszczenie dla Zygmunta. 20.okres postu. 22.worek do sztucznego oddychania. 23.nić chirurgiczna. 24.Max, szachowy mistrz świata z lat 30. 27.wino francuskie. 29.gobelin z Wawelu. 31.detal, drobiazg. 33.błąd, pomyłka. 34.flaga na statku. 35.reguła. 37.wypad za miasto. 38....Expres z powieści. 40.góralska laska. 42.zawór opony. 43.żołnierska zieleń. 44.ustronne miejsce. 45.sojusznik. 46.zakwas do ciasta. 47.stolica Cypru. 48. mieszka w Ełku. 49. miłośnik teatru. PIONOWO. 1. datek dla biedaka. 5.nici do haftu. 8.plakat. 9.koralowa. 10. pod licznikiem. 11.łamaga. 12.mędrzec żydowski. 14.odbywanie kary. 17.pomieszczenie dla Zygmunta. 20.okres postu. 22.worek do sztucznego oddychania. 23.nić chirurgiczna. 24.Max, szachowy mistrz świata z lat 30. 27.wino francuskie. 29.gobelin z Wawelu. 31.detal, drobiazg. 33.błąd, pomyłka. 34.flaga na statku. 35.reguła. 37.wypad za miasto. 38....Expres z powieści. 40.góralska laska. 42.zawór opony. 43.żołnierska zieleń. 44.ustronne miejsce. 45.sojusznik. 46.zakwas do ciasta. 47.stolica Cypru. 48. mieszka w Ełku. 49. miłośnik teatru.

Rozwiązanie krzyżówki prosimy wysłać na adres: Biuro Komunikacji Społecznej, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, 25-516 Kielce, aleja IX Wieków Kielc 3. Czekamy do 17 grudnia br.

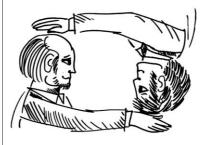
Upominek za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki zamieszczonej w poprzednim wydaniu "Naszego Regionu" otrzymuje **pan Ernest Noga**. Prosimy Pana o kontakt: 412481820, wew. 406. **Krzyżówkę przygotował Robert Siwiec**

Co to za miejsce? Konkurs

Państwa zadaniem jest odgadnięcie, gdzie możemy ujrzeć taki widok szybując nad Świętokrzyskiem. Odpowiedzi prosimy nadsyłać listownie na adres redakcji "Naszego Regionu" do 17 grudnia 2018 roku. Nagrody czekają! Miło nam poinformować, że upominek za poprawną odpowiedź dotyczącą fotografii opublikowanej w "Naszym Regionie" nr 10 (142)/2018 otrzymuje pan Grzegorz Rybak. Na zdjęciu znajdował się zalew na rzece Kamiennej w Wąchocku wraz z terenami rekreacyjnymi. Prosimy Pana o kontakt z redakcją pod nr tel. 41 248 18 20, wew. 406.

Żerzóha

Τ

Sam fakt, że wójt zwołał zebranie w ekstraordynaryjnym trybie, nie był zaskakujący. Zaskoczeniem było to, że na stole obok którego stał, leżała otwarta książka. Wójt nigdy nie był miłośnikiem czytelnictwa, a książka miała, lekko licząc, 270 stron. A może nawet dwie więcej.

- Będziemy namawiać mieszkańców naszej gminy do uprawiania rzeżuchy! - oznajmił i ogarnął zgromadzonych w sali konferencyjnej triumfującym spojrzeniem.
- cym spojrzeniem.
 -Rzeżuchy...? Zaspany Stefan był jedynym, który odważył się zakłócić panującą od kilku sekund ciszę. Przekazywana w Urzędzie od pewnego czasu pogłoska, że Zaspany Stefan utracił instynkt samozachowawczy, najprawdopodobniej nie była wyssana z palca.
- Rzeżuchy! Rze-żu-chy! Gminie potrzebny jest gospodarczy skok! - ryknął z furią wójt zerkając do otwartej książki. - Gmina opóźniona w rozwoju gospodarczym ma trudności w uzyskaniu przewagi konkurencyjnej na rynku drogą... - znów ukradkiem spojrzał do książki. - ...drogą intensyfikacji działalności innowacyjnej zlokalizowanych na jej terenie hodowców żyta i jęczmienia! Musimy podjąć niestandardowe przedsięwzięcia wzmacniające zdolność do... Do absorpcji! I wytwarzania innowacji, dostosowane do, do... specyfiki naszej gminy i jej potencjału! Endogenicznego potencjału, ma się rozumieć!

Gminny sekretarz Anzelm Nie Mam Czasu wytrzeszczając przerażająco oczy zaniósł się studziennym kaszlem, księgowej Pochylonej Florentynie nerwowo drgała powieka, a Zenon Pożycz Dwa Złote runął na prawe kolano symulując zawiązywanie sznurowadła. Skarbnik Gminy Bronisława Nokturn wbiła wzrok w podłogę i studiowała jodełkowy wzór parkietu.

- Uprawa zbóż jest nieopłacalna! - kontynuował wójt. - Osobiście przeprowadziłem analizy i symulacje, koniunkcje i orientacje! Naszą przyszłością jest rzeżucha! Pani Skarbnik zakupi w hurtowni odpowiednią ilość nasion, a Sekretarz, pan Anzelm, wywiesi na tablicy ogłoszenie. Od jutra kreujemy warunki

sprzyjającego otoczenia dla działalności innowacyjnej mieszkańców!

Iz hukiem zamknął książkę.

Osobista sekretarka wójta Eulalia Osa W Pasie wpatrywała się w gospodarza gminy z ekstatycznym uwielbieniem, a jej ręce obsesyjnie błądziły wokół galaktycznych nóg. Wiedziona najwyższym uniesieniem objęła obiema dłońmi lewe udo i unosząc niebezpiecznie minispódniczkę, sprawnym ruchem poprawiła ułożenie dziurkowanych rajstop.

Swoje słynne rajstopy Eulalia poprawiała wyłącznie w chwilach niekielznanej ekscytacji.

TT

"Nasiona ŻERZÓHY dla wszystkich! Nieodpłatnie!"

Stojąc przed tablicą ogłoszeń blady jak wigilijny opłatek wójt chwiał się na nogach i ledwie słyszalnym rzężeniem sinych ust akcentował niezrozumiałe frazy. Zdawał się przebywać w zenicie chwilowego, lecz dojmującego załamania psychicznego.

- Mierniki rozwoju regionalnego..., czynnik wpływający na konkurencyjność..., zmiana jako stymulanta rozwoju..., kryteria oceny innowacyjności, wszakże... Pani Eulalio, proszę natychmiast zwołać zebranie w moim gabinecie... - system nerwowy wójta zyskiwał powoli jako taką równowagę. - Dotyczy wszystkich! I proszę przynieść słownik ortograficzny!

Eulalia Osa W Pasie szybkim ruchem dłoni wznieciła skry na otulającej udo materii.

Ш

- Zdecydowałem, że zamiast rzeżuchy będziemy promować inne uprawy!
 gospodarz gminy z całą pewnością doszedł już do siebie. Spojrzenie, którym przeszywał Anzelma Nie Mam Czasu było nienawistne, zimne jak góra lodowa i jak góra lodowa niszczące. Bo okazuje się, że nawet najbardziej innowacyjny pomysł potrafi pogrzebać ludzki determinant!
- Determinant...? Wypraszam sobie - mruknął pod nosem gminny sekretarz, ale natychmiast zamilkł.
- Skok gospodarczy wykonamy dzięki jarmużowi! I skorzonerze czyli wężymordowi! - huknął wójt. - Pan Sekretarz poinformuje o tym mieszkańców stosownym ogłoszeniem na tablicy.

Czarne kabaretki Eulalii Osy W Pasie spazmatycznie jęknęły pod narowistymi dłońmi właścicielki. Anzelm niepokojąco pobladł.

ołtys Julian

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, 25-516 Kielce, aleja IX Wieków Kielc 3

Redakcja: Biuro Komunikacji Społecznej, tel. 412481820 (wew. 406)

www.sejmik.kielce.pl email: nasz.region@sejmik.kielce.pl Redaktor Naczelny: Dariusz Detka Sekretarz redakcji: Robert Siwiec

Redaguje zespół: Małgorzata Niewczas-Sochacka, Mateusz Cieślicki